

Безробіття охоплює щораз більше жертв і працююча класа мусить проти цього завзято боротися

МОЖЕШ ПОТОПИТИ СВОЇ ДІТИ В РІЦІ — СКАЗАЛИ ПАНИ БЕЗРОБІТНОМУ

Саскатун, Саск. Від минулої осені саскатунська буржуазія винодіжує безробітних своїм "знаменитим" реліфом. Для нежонатих безробітних діякого реліфу майже немає, а жонатих пан Ровленд, голова реліфного офісу в Саскатуні, поділив на кілька категорій.

Перша категорія дістає роботу на місяць кодо днів з платнею по 45 ц. на годину, друга дістає місячну роботу з платнею по \$9.60 на тиждень, а третя категорія працює два дні в тиждень за грошей. Тієї грошей дають так мало, що найоплацнішим не стає її на більше, як на три дні.

Цікаво буде знати, яку роботу виконують ті безробітні, що працюють за грошей. Та робота не приносить абсолютно нікому ніякої користі. Буржуазія каже нам її виконувати тільки тому, щоб не сидіти дурно та не вешталися перед її очима. Ми працюємо на "поєсенс гравид", де місто вивозить все сміття в форми кенів, не потрібного заліза, бляхи тощо. Давати нам добу в руки і заставляють товчати оті кени, бляхи та різне шкідло. Інші робітники з шухлядами в руках скидають все те з одної купи на другу і назад на те саме місце. Формен захоплює нас до праці тим, що коли ми будемо добре справлятися при цій роботі, то пан Ровленд дасть нам незадолго роботу з платнею по \$10 в місяць.

При цій "вітній праці" в країні "демократії" багато робітників калічать собі руки і ноги поржавілими бляхами та

ніжками. Описав наступав загрози крові і мусять йти до шпиталю. Калічаться тому, що не мають на ногах добрих черевиків, як також тому, що дуже часто треба оті відпадки перекидати руками з одної купи на другу, а в робітників немає рукавичок.

Між цими робітниками є ще єпоір число таких, що одного слова не скажуть вам проти ніякої системи. На їхню думку ця криза є тимчасовим явищем і винувати капіталістів за безробіття немає підстави. Найбільшими оборонцями капіталістичної системи є стрільці.

Вони кажуть, що треба дякувати панам і за таку роботу, бо як би пани не хотіли, то і такої не дали б. Робить тут між нами один старший робітник, дуже релігійний чоловік. Коли йде до праці, то ніколи не забуде прихитити собі до кота медальон з Ісусом "спасителем". Однак на днях довелося йому зазнати на н е с к о ї "справедливості". Сказали йому пани, що він не має жінки, тільки діти, отже відмовляють йому дальшої допомоги. Цілий тиждень ходив до пани і просив їх, щоб амилувалися над його дітьми та привернули йому реліф, але пани прямо кинули собі з цього робітника. Замість привернути йому реліф, вони сказали, що "на твої діти нічого не обходять, можеш їх потопити в ріці."

Четверту категорію становлять ті робітники, що живуть в Канаді менше, як 5 років. Їх буржуазна влада не ділить вже на жонатих і нежонатих, вона

трактує однаково як одних, так і других. Ніякої допомоги для них немає, хіба що добровільно підпишуть депортаційні картки.

Товариство безробітних не виявляє зараз тої активності, яку воно повинно виявляти вчасі сильного наступу панівної класи Канади на цілу робітничу класу взагалі, а на безробітних зокрема. Помимо заходів членів заряду організації безробітних, не можна ніяк позбавити оту організацію на правильній рейки, не можна втягнути безробітних до боротьби за відповідну допомогу для всіх безробітних без огляду на те, як довго вони в Канаді, проти спроб буржуазії депортувати до фашистських країн всіх тих безробітних, що живуть в Канаді менше, як 5 років.

На днях саскатунська буржуазна газета "Стар" помістила повідомку, в якій говориться, що міська влада звільнить від праці 375 робітників, що зараз працюють по 45 ц. на годину і заступити їх тими, що працюють за 40-доларовий місячний реліф, бо ті краще справляються з роботою. Значить, міська влада робить дальший наступ на життєвий рівень робітників, бо вона бачить, що має до діла з неорганізованою масою.

На такий крок саскатунської буржуазії робітники цього міста повинні відповісти масовим вступленням до Товариства Безробітних. Не повинно бути ні одного робітника, який робить за той нещасний реліф, що не належав би до цієї організації. Бо тільки під проводом Товариства Безробітних, Воркерс Юніті Ліг і Компартії Канаді зможуть всі робітники в Канаді вибороти для себе працю і кращі умови життя.

Реліфний робітник.

ДО ВТРАТИ НЕ МАЄМО ВЖЕ НИЧОГО, А ДО ЗДОБУТТЯ КРАЩЕ ЖИТТЯ

Капускейсінг, Онт.

По всіх закутках Канади тисячі робітників голодують та не мають де переночувати. І в нашій місцевості, хоч вона така велика, як мале село, є зараз кількості безробітних. Про якусь боротьбу за краще життя або за відповідну допомогу, ніхто до цього часу не думав. Деякі обманювали себе Бенетовими обіцянками, що звесною отворяться роботи і настане знову "добробут". Прийшла весна, ба вже й літо минає, а безробітство кінця не видно.

Нарешті голодний жолодок арештував голодні робітничі маси. Голодний жолодок, це найкращий організатор. Погоне не злякають поліцейські загони, хоч би вони були ще раз такі сильні, як є зараз. І тутешні безробітні під напором голодного жолодка почали горювати до Кравевого Товариства Безробітних та домагатися своїх прав. Відбулися три масові мітинги безробітних, які принесли їм користь, що "батьки міста" дали безробітним по два міли на день по 25 ц. один.

Та по кількох днях цього здобутку "батьки міста" сказали, що така допомога є для міста занадто коштотвана і зрівняли її до половини. Тоді ми скликали протестатійний мітинг, що відбувся на Маркет Сквер на 10 липня, на якому промовляли т.т. Гил і Біліньський з Тімміне. Коли велике число безробітних прийшло послухати мітингу та запротестувати проти рішення міської ради відносно допомоги, то поліція не допустила до відкриття мітингу і намагалася а-

рештувати промовців, але робітники не дали. Тоді поліція арештувала одного безробітного, литовського товариша.

Після цього один з членів комітету безробітних проголосив, що мітинг відбудеться за містом. Всі робітники рушили на призначене місце.

Мітинг відкрив т. Лазаренко і покликав до слова т. Гила. Товариш промовець винодісив довшу промову, в якій вивав робітників до організації, коли не хочуть терпіти голоду і голоду серед накопичених багатств, що знаходяться в руках дармодіїв.

Тов. Біліньський говорив про білий терор в Канаді, про оті погроми, яких допускається поліція над безробітними підчас мітингів.

Промов двох товаришів вислухали з великим зацікавленням навіть вороги революційного робітничого руху, несподівано робітники. Мітинг відбувся спокійно і всі робітники окрім того, були з нього повні задоволені. Хулігани навчили були гурток дітей, дали їм по квдрові, щоб тарабанили бляшками підчас промов товаришів організаторів. Та діти свідомі робітників дали їм добру науку, тямти будуть вони її до довгих часів.

Нестрашний нам зараз поліцейський терор, ніхто не потрапить нас заликати машинними крісами та депортацією. Ми маємо нічого до втрати, хіба старі оверголі. Та їх і так не задовго не стане. Зате до здобуття ми маємо цілий капіталістичний світ. І ми його здобудемо. Безробітний.

ВАГОНІ ТЯГАРОВИХ ПОТЯГІВ ВКРИТІ АРМІЄЮ БЕЗРОБІТНИХ

Вилкі, Саск.

Живна на заході Канади в повнім розгарі, а тисячі безробітних не можуть найти ніякої праці, хоч переїхали цілу Канаду здовж і попереку.

12 серпня подався і я шукати праці. Знав я, що цього року не зароблюю ані \$200 ані \$300 але думаю, що хоч \$20 або \$30 зароблю на убрання, бо гостра канадська зима за плечима.

Довгий сінареський тягаровий потяг, яким я виїхав з Вінніпегу, був вкритий безробітними. На кожнім вагоні по кілька безробітних.

Містечко Портедж за Прейрі, і фрейт-пристанув. Частина робітників лишлася в Портеджі, а решта поїхали до Саскатуну. Лишився і я, думаючи, що може в Портеджі трапляється фармер, що візьме мене на пару днів до роботи.

Вкорчах палають вогні, зносився вгору дим. Я йду в корчі і бачу повно безробітних. Варять чай. На них подерте шмаття, закурені худі обличчя, запалі, невиспані очі. А все це молоді люди, не більше сорок років життя. Сидять в корчах, ховаються від людей, від світа, соромляться самі себе. Розпитую відки вони і чую, що з цілої Канади є тут, від Монтреалу аж до Ванкувера. Одні їдуть на захід, другі вертають із заходу, бо немає ніякої праці. Велика посуха обернула південний Саскечеван в пустиню Сагару. Північна частина Альберти і Саскечевану, хоч мають який такий урожай, то фармери не наймають робітників, а самі з своїми дітьми роблять. Сусідів сусіди помагає, бо не мають чим платити робітникам.

Надходить сінареський тягаровий потяг, що їде до Саскатуну через Давфін. З корчів та ровів вишло около сто нуждарів і чіпляються його. Сінареські поліцаї загляють з потягом. Стріляють до безробітних з револьверів, деяких скидають з вагонів. Фрейт в повнім русі, а з держуся драбники і їдуть. Поліцаї бігає верхом по вагонах

том дістатись на захід. Я вчепився фрейта і подався на захід. Потяг став на кожній станції, але нас ніхто навіть не запитав, куди ми їдемо.

На кожній дивізії, де фрейт стає, повно безробітних. Сплять в корчах, варять їсти в бляшанках. Осмалені від сонця та вітру. Зморені голодом, лиш тінь з тих людей. Шукають праці, якої немає.

З Саскатуну рушив я в Алберту, але я вірю, що і там не ападу праці. Безробітних всюди повно. Надії на живна

розвив буйний вітер. Іншого виходу немає, тільки гинути з голоду і холоду, або організуватися в Товариство Безробітних та у Воркерс Юніті Ліг і боротися за працю, або повне втримання.

Хто не їхав ще на живна, то шкода рухатися. Вертаймо, товариші, до міст і організовано боріться за своє існування. Виходим всі як один на демонстрації безробітних. Ми вже не маємо нічого до втрати, а здобути можемо багато.

Перекопино, е.

ГОЛОДНІ РОБІТНИКИ МУСИЛИ ЇСТИ НЕЗДАЛУ ПОЖИВУ, ЩОБ НЕ ЗГИНУТИ З ГОЛОДУ

Вилінгдон, Алта.

Йдучи містом стрінув я чотирох робітників. Поздоровкався я ними і запитав, відки приїхали. Відповіли мені, що одні з них приїхали на тягарових вагонах, а інші пішки прийшли. Були дуже голодні і пішли до мейора міста, щоб дав їм щось їсти. Мейор — людина "добра". Змилувався над голодними робітниками і сказав їм дати покусковий ковбаси. Ковбаса була так "апетитна", що не можна було її до писка навітернути. Тоді вони пішли в друге до мейора і сказали, що козо тої ковбаси не можна встояти, так гарно "пахне" а не то, щоб можна її їсти.

Ще раз "змилосердився" мейор над голодними робітниками і дав їм по кусничковій іншій ковбаси та ручни, що вона вже добра. Але й ця ковбаса заносила вонею, хоч вже трохи меншим. Голодні робітники мусили їсти, бо не ставало їм сил терпіти голод.

Питали мене оті робітники, як довго треба буде працюючій класі в Канаді терпіти такі муки, а я відповів їм, що так довго, доки всі робітники не зрозуміють, що тільки в класовій боротьбі лежить краще майбутнє.

Один робітник відповів, що трудно що зробити, бо уряд має в своїх руках все: військо, поліцію, амуніцію, суди, церкву тощо. Я відповів йому, що робітничий клас є далеко чисельніша за капіталістичну, однак вона не розуміє своєї сили, не хоче зрозуміти, що немає такої

сили на світі, яка її могла б поборова, коли б всі робітники і неможливі фармери об'єднали свої сили в одну бойову організацію і повели боротьбу за краще життя. Проти організованої сили робітників і неможливих фармерів не встоїть ніякий уряд в капіталістичних державах.

Я запитав отих робітників, чи належать вони до робітничих організацій і чи читають робітничу пресу. Відповіли мені, що до робітничих організацій не належать і робітничої преси не читають. Так і видно було з їх розмови, що вони нехтують те, що під впливом петлюрівських організацій. Та помимо цього мейора міста, який є українцем і також симпатизує з петлюрівцями, дав українським робітникам нездалу ковбасу. Для англійських робітників пан мейор і діждо, дасть і дещо доброго їсти і нічліг добрий.

Довго я говорив з цими робітниками про робітничу організацію та про те, що вони повинні ставати в ряди організованих робітників і боротися за те, щоб їх не голодано смердячими ковбасами, щоб вони мали працю і могли жити так, як робітників повинен жити. Не знаю, чи мої слова мали на них який вплив, чи ні. Як не мали, то саме життя, нинішня економічна криза, нинішня система, що кинула їх в обійми злидні, зробить свою роботу. Вона заставить їх вступити до робітничих організацій і боротися за право на життя.

Безробітний.

ЗГИНУВ ПІД КОЛЕСАМИ ПОТЯГУ

Келгарі, Алта.

Дня 12 серпня на ярді в Келгарі, зістав вбитий пасажирковий безробітний на ім'я С. Лекхик. Він походив з Колпиченці, Галичина. При вбитому найдено дві адреси з Вінніпегу. Одна адреса 854 Причард Евію, а друга 151 Мід Стріт.

Ми оба їхали фрейтом в пошукуванні за роботою. На за-

лізничий ярді в Келгарі агаданий робітник скочив з вагону тягарового поїзду на іншу трекку. Саме в той час надійшов обісовий потяг і вбив його на місці. Небіжчик числив около 27 років життя.

Подаю цю вістку до часопису, може вбитий робітник має у Вінніпегу знайомих або своїх ків. Никола Миськів.

НЕ ВДАЛОСЯ НАМ ГОЛОДНИМ ПІТИ ДО ТЮРМИ НА ГОРНЯТКО ТЕПЛОГО ЧАЮ

Вилкі, Саск.

Від самого початку місяця квітня я товчуся по фрейтах, щоб найти де працю і рятуватися від голодової смерті. Кажуть пани і панські агенти, що робітники не хочуть працювати, а я пробував найти хоч би найтяжчу працю за маленьке винагородження і ніяк мені не ведеться.

Таких нещасників як оце я, є зараз сотні тисяч в Канаді. Задать вони фрейтами з одного місця на друге, почують по корчах, збравшись зі сміття окружених хліба та уважно екзамінують кожний кен, чи не осталося в ньому хоч трохи поживи на споді. Кожний знає, що останки поживи в бляшанках є затроєні ржаво, але на це ніхто з голодних безробітних не звертає уваги, не може звертати, бо

рятуються від голодової смерті. Чимало отих безробітних, що вічно товчуться по фрейтах, втрапило своє життя або осталося каліками на ціле життя. Випадків каліцтва і смерті є багато і все це свідчить про отой канадський "добробут", про який капіталістична преса, а з нею і пансько-льокайська говорять нам кожного дня.

Буває часто, що на однім тягаровім поїзді їде 200 або й більше безробітних. Переїжджаючи через місто Саскатун, нас чотирох поїхало на сінареську станцію, щоб там златати фрейта і їхати далі на фарми, бо в самім Саскатуні немає чого довго попасати. По дорозі стрінули ми мавиленд підлісмена. Ми його не зякакалися, напакки, ми зраділи, бо думали, що з огляду на пізну го-

ВЕЛИКИЙ

Масовий Мітинг

— В МОНТРЕАЛІ —

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ РІЧНИЦІ СМЕРТІ САККА І ВАН-ЗЕПІ І ДЛЯ ПРОТЕСТУ ПРОТИ АРЕШТУВАНЬ ЗА "БУНТІВНИЧІ СЛОВА" ТА ПРОТИ ДЕПОРТАЦІЙ

відбудеться

В ПЯТНИЦЮ, 21-ГО СЕРПНЯ, В ГОД. 8-ІЙ ВЕЧЕРОМ В ФЛЯМІНГ-ГОД, 227 ОНТЕРІО СТРІТ, ВЕСТ

...

На мітингу будуть промовляти визначні промовці.

...

... РОБІТНИКИ! ПРИХОДІТЬ МАСОВО! ...

П. Кукавський.

ЧИТАЙТЕ "ВОРКЕРА"!

ЧИТАЙТЕ І БОРІТЬСЯ! БУДУЙТЕ СИЛЬНУ РОБІТНИЧУ ПРЕСУ!

Без бойової газети, що є провідником і організатором у боях робітників, не може бути дієсного робітничого руху.

Сьогодні в Канаді нема робітничої газети в англійській мові, що провадила б класову боротьбу, за винятком "Воркера". Через дев'ять років ця газета відбивала всі спроби знищити її й далі виходить тиждень та освідомляє класово робітників від моря до моря.

Передплата: на рік \$2.00; на пів року \$1.00. Поодинокі число 5 центів.

Тут є карта замовлення. Виповніть її та зашліть негайно!

Enclosed find for my subscription to the "Worker" for a period of

Name City

Address

THE WORKER

94 A CHURCH STREET

TORONTO — — — ONTARIO